

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N^or. 116.

3. października 1837.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Ze Styryi.* —

Grac. Tegoroczny sejm postulatowy odbył się w stolicy naszej d. 18. września ze zwyczajnymi uroczystościami.

— *Z Morawy i Szląska.* —

Berno. Sejm postulatowy dla Margrabstwa Morawskiego odprawiony został zwyczajnym sposobem d. 18. września.

— *Z Węgier.* —

Połączona Gazeta Budy i Pesztu z d. 23. września donosi: »Oba sąsiednie miasta Buda i Peszt obchodziły dnia wczorajszego szczęśliwy z kąpieli Ems powrót do Budy JCKMości, najdostojniejszego Arcyksięcia Józefa, najczcigodniejszego Palatyna Węgier.«

— *Z Czech.* —

Praga. Dnia 22. września o godzinie 11tej przed południem prezydent hrabia Sternberg zagaił drugie powszechne zgromadzenie niemieckich badaczy natury i lekarzy, wzywając do wyboru miasta, w którym roku 1838 ma się odbywać szesnaste z kolei zgromadzenie. Zdania wahały się pomiędzy miastami Frejburgiem (w Wiel. Księz. Badeńskiém), Erlangen (w Królestwie Bawarskiém) i Rostockem (w Wiel. Księz. Meklenbursko-Szweryńskiém), nakoniec większość głosów przychyliła się na Frejburg, któreto miasto obrano za miejsce przyszłego zgromadzenia, a na niem za prezydenta, tajnego i nadwornego radcę profesora Beck, za sekretarza dra. i profesora Leuckart. — Następnie profesor Schweigger z Halli, czytał rozprawę o ważności nowo-zakładanej w Wiédniu akademii umiejętności, pod względem rozszerzenia nauk przyrody na Wschodzie. Po nim nastąpił profesor de Ettingshausen z Wiédnia; opisywał nowo-wynaleziony przez siebie, bardzo szcinczny, elektro-magnetyczny aparat i wyjaśniał rozprawę swoją kilku nader ciekawemi i powszechnie zajmującemi próbami. Po nim zabrał głos c. k. radzca rządowy i protomedyk de Lenhossek z Budy, rozprawiając o wściekłości i donosząc o nagrodzie 100 czerw. zlot.,

którą sam za najlepszą rozprawę o tym przedmiocie wyznaczył. Przyznanie nagrody ma nastąpić przez członków przyszłego zgromadzenia we Frejburgu. Dr. med. Chaulepied z Hamburga udzielił potem, w sposobie humorystycznym, uwag swoich o wódce, pod względem jej zgubnego wpływu na zdrowie, szczęście w życiu i obyczajność. W dalszym ciągu posiedzenia rozprawiał profesor Zippe o nieodgadzionych dotąd, do lawy podobnych żużelowatych pokładach gór szkockich i jednej podobnej w Czechach, przyczem wyraził zdanie swoje o istocie i składzie tychże. Radzca kameralny de Schlieben z Drezna, prezes statystycznego towarzystwa w Saxonii, zakończył posiedzenie medyczo-statystyczną rozprawą o okropnem pomnażaniu się samobójstw i nieślubnych urodzeń, przyczem wezwał obecnych lekarzy do udzielenia statystycznemu towarzystwu w Dreźnie, własnych spostrzeżeń i doświadczeń w tym godnym rozwagi przedmiocie.

Po skończonem posiedzeniu, piérwszy sprawujący interesa zgromadzenia zaprosił imieniem najwyższego burgrabiego Czech wszystkich członków z żonami i dorosłemi córkami na ucztę, mającą być dla nich daną w zamku dnia 24go września; doniósł zarazem, że miasto Praga, na pamiątkę odprawionego w niem pietnastego zgromadzenia niemieckich badaczy natury i lekarzy, medale pamiątkowe bić kazało, które członkom d. 23. września rozdawane będą.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Dokończenie przerwanego w ostatniej Gazecie naszej artykułu o bankach w Stanach Zjednoczonych: Jeden korespondent gazety Times wyraża się w tej mierze jak następuje: »Na giełdzie kupieckiej uważany jest teraz każdy wąpiący o banku narodowym za odszczępieńca; ale ja jestem mocno przekonany, że kongres nie dopuści się tego, by utworzyć podobny instytut jako korporację uprzywilejowaną. Nawet niezawodną jest rzeczą, że van Buren takowemu bilowi banku nie da swojego głosu. Za trzy tygodnie zbierze się kongres; pytanie, które wszystkich zajmuje, jest to:

)(

»jaką drogę do przedsięwzięcia zalecać będzie
 »prezydent, co się dotychczas obieg pieniędzy?
 »Nawet jego przyjaciele i zwolennicy nie są w tej
 »mierze jednego zdania. Tworzą oni dwie par-
 »tyje mocno się różniące. Jedną z nich, na
 »której czele znajduje się pułkownik Benton
 »z Missouri, obstraja gorliwie za obiegiem kru-
 »ścowym; druga, której głową jest Rives z Wir-
 »ginii, oświadczyła się za systemem kredytowym
 »i żąda środka podwójnego — biletów i pienią-
 »dzy. Wright z Nowego Jorku, mający wielką
 »przewagę u van Burena, nie łącząc się z temi
 »dwoma partjami, prawie przychylił się bar-
 »dziej na stronę Bentona niż Rivesa. Poróżnie-
 »nie w zdaniach członków kierujących kongre-
 »sem, przeszkodzi niezawodnie na niejaki czas
 »przedsięwzięciu stanowczych środków. Może
 »być, iż dla uzyskania wolnego czasu do narady,
 »uprzednio się na posiedzeniu względem tym-
 »czasowego urzędzenia porozumieją. Rząd nie
 »jest jeszcze sam z sobą w zgodzie nawet wzglę-
 »dem rzeczy, która najbliższej ją obchodzi, mia-
 »nowicie względem przyszłego urzędzenia finan-
 »sów. Przygotował jedynie plan powszechny,
 »który w szczególności nie na jedne trafi za-
 »wady. Ma być proponowane odłączenie admi-
 »nistracji skarbowej od związku z bankami de-
 »pozytowemi; pobieranie ceł przez swe własne
 »indwidua; podobnież i pieniądze za ziemie
 »sprzedane; wydanie na 10 do 15 milionów do-
 »klarów rewersów skarbowych w małych kwó-
 »tach, od dwudziestu do sta dolarów, i przyj-
 »mowanie w kasach publicznych prócz złota i
 »srebra tylko takowych rewersów. Plan jest go-
 »tów, ale o możliwości przyprowadzenia go do
 »skutku bardzo powątpiewają. Jeneralny adwo-
 »kat Butler przybył do Nowego Jorku dla po-
 »rozumienia się z mężami praktycznymi, jakim-
 »by sposobem tę nowo-wynalezioną machinę ob-
 »biegu pieniędzy skutecznie w ruch popchnąć
 »można. Z rozmowy Butlera z Galantinem i in-
 »nemi znawcami finansów, przekonano się, że
 »szczegóły planu bynajmniej nie są dokładnie
 »rozważone. Rewersa skarbowe nie mogą być
 »lepszym środkiem obiegu, niż dotychczas ist-
 »niejące assygnacje banku skarbowego (*treasury*
 »*bank-checks*); straciłyby one, równie jak te,
 »w zamianie za gotowe pieniądze. Teraźniejszy
 »stosunek jest taki: assygnacje skarbowe wy-
 »mieniane bywają z zyskiem 3 do 3 1/2 procentu
 »za bilety banku *city* (bilety banków prywatnych
 »Nowego Jorku), moneta zaś kruscowa, dając ją
 »za banknoty daje zysku 3 do 3 1/2 procentu;
 »a zatem papiérowe pieniądze rządu w porówna-
 »niu z złotem i srebrem tracą około 5 procentu.
 »Trudno, aby kongres zgodził się na ten wniosek.

»Możnaż mniemać, aby w najgłębszym pokoju
 »bez długu krajowego, mając dochody, które zu-
 »pełnie na pokrycie wydatków wystarczają, brał jako
 »środek obiegu rozესłanie pieniędzy papiérowych,
 »któreby natychmiast na krusiec wymieniane być
 »nie mogły? Jeszcze inny, ale daleko dziwniejszy
 »plan jest w robocie. Ma być wniesiona na ob-
 »radę w kongresie ustawa bankructwa, dotycząca
 »się banków prywatnych i spółkowych. Nié ma
 »bowiem dotychczas w Stanach Zjednoczonych
 »żadnej ustawy na bankructwo. Skutek tego aktu
 »projektowanego byłby niezmiernie zgubnym:
 »wszystkie banki, któreby w dalszym ciągu, nie
 »zaczynały wypłacać gotowizną, powinny być przy-
 »muszone do likwidowania, a mianowicie pod ku-
 »ratelą; — wyraz techniczny jest: *to surrender*
 »*their assets into the hands of trustees, for the*
 »*purpose of winding up their concerns*; banki
 »mają oddawać w ręce kuratorów stan czystego
 »swego majątku, aby ci z wierzycielami likwi-
 »dowali. — Tym sposobem jednym zamachem
 »przeszłyby interesa siedmiu-set banków w ręce
 »kuratorów i powszechne zawieszenie wypłaty
 »w monecie brzęczącej zamieniłoby się w po-
 »wszechnie bankructwo. — Nikt nie wierzy w urze-
 »czywistnienie tak przewrotnéj idei, ale że tylko
 »mowa o niej być mogła, jest dowodem, jak
 »niezmiernie trudno nadać znowu dawny tok nad-
 »wężonemu środkowi obiegu.»

Portugalia.

Rządowe pisma lizbońskie nie przestają w to-
 nie namiętym obwiniać Anglików o udział w za-
 biegach obalenia konstytucyi z r. 1822 a przy-
 wrócenia konstytucyi Dom Pedra.

Z podanego kortexom na dniu 5. zdania sprawy
 okazuje się, że wicehrabia das Antas więcéj jak
 dwie trzecie części swojej dywizyi, blisko 2000
 wiernego wojska, pod swoim dowództwem za-
 trzymał, podczas gdy brygada, która do pedry-
 stów przeszła, zaledwo 600 ludzi obejmuje.

Hiszpanija.

Moniteur z d. 17. września zawiera dwie de-
 pesze telegraficzne: 1) »Bajonna d. 13. września
 godz. 7. wieczorem. Jeneral dowodzący
 20tą dywizyją wojskową do mini-
 stra wojny. Brygadyjer Iriarte wyruszył d.
 10go z Pamplony, dla uderzenia na karlistów
 w Muro (pod samą Pamploną. *) — Przyszło do
 walki, w której krystyniści 150 ludzi utracili.
 Karlistów po za Argę odparto. — Pamplona spo-
 kojna, lubo wychodztwo trwa tam ciągle. Woj-

*) Korrespondent *Messagera* był przeto źle zawiado-
 miony, twierząc, że Iriarte był wyhluczony
 z miasta. (Przyp. Dost. Austr.)

sko krystynistów zwróciło się d. 11. ku Puente la Reyna, dla połączenia się z generałem Ulibarri. — 2) »Bajonna d. 14. września, god. 7. wieczorem. Generał dowodzący 20tą dywizją wojskową do ministra wojny. Dnia 10. miano w Madrycie wiadomości z Lizbony z d. 1go; układy trwały tam ciągle, lecz ich jeszcze nie ukończono. — Iriarte i Ulibarri połączyli się d. 12. w Puente la Reyna do ataku.«

Moniteur z dnia 18. września umieścił cztery depesze telegraficzne: 1) »Bordeaux d. 13. września. Generał dywizji, dowódzca 11tój dywizji wojskowej, do ministra wojny. Dnia 28go sierpnia zaszła potyczka pod Campo de Feira, między pdrystami pod dowództwem księcia Terceiry i Saldanhy, a wojskiem, dowodzonem przez barona Bomfim. Gdy z obojój strony około 100 ludzi padło, naczelnicy podpisali konwencyję, mocą której oddalili się od siebie i mianowali komisarzy, dla porozumienia się względem środków, zapobiegających, według życzeń wyrażonych przez Saldanhę, dalszemu krwi rozlewowi. — Wokolicy Pamplony zaszła utarczka z pięciu karlistowskimi batalijonami, które z dość znaczną stratą do Echaurri (po za Argę) odparto; 150 rannych z załogi i z *tiradorów*, przyprowadzono do Pamplony. — Brygadyjer krystynistowski O'Donnell, stał zawsze jeszcze w Andosinie. — 2) »Narbonna d. 15. września, pół do 26j. Perpignan d. 15. z rana. Generał dowodzący 21szą dywizją wojskową do ministra wojny. Podług wiadomości z Walencji z d. 5, Cabrera i Forcadell wyruszyli w 10,000 powstańców d. 3go ku Mengranilla (Minglanilla). Dywizyje Buerensa i Sancheza (które jak się zdaje dla ścigania Cabrery wyruszyły), dnia 4 wrócili do Puig o 3 *lieues* od Walencji.* — Arguelles mianowany drugim naczelnikiem królestwa Walencji, wodezwie swojej napomniął liberalistów do zgody. — 3) »Bajonna d. 15. września, godzina 6. wieczorem. Według wiadomości z Pamplony z d. 13., rząd madrycki nie chciał uznać Carrerę, którego powstańcy wice-królem mianowali i dotychczasowy wice-król (Don Marcin Iriarte) stanął w Lumbier na czele wojska i ogłosił się za jedynie prawną władzę; wskutek tego Ulibarri wzbraniał się z brygadyjerem Iriarte działać wspólnie przy uderzeniu na Estelle. — Guibelalde (karlistowski kapitan jenerałay Guipuzcoi), wzmo-

nił się pod Tolozą trzema karlistowskimi batalijonami, dla stawienia czoła O'Donnellowi, który się w Andosin oszańcował. — 4) »Bajonna d. 16. września, godzina 10. z rana. Podprezydent do ministra spraw wewnętrznych. Karliści, którzy działa swoje w nocy zaciągnęli, dnia 14go w południe uderzyli na Andosin i zajęli to miejsce, ścigając krystynistów aż ku bramom Hernani. Legija angielska straciła 25. oficerów; artyleryję ocalono. — Dnia tegoż odebrał O'Donnell Urniętę, którą wieczorem dobrowolnie opuściwszy, ku Enguy się cofnął. — *Quotidienne* dodaje do powyższych depeszy następujące uwagi: »Minglanilla (a nie Mingranilla), gdzie Cabrera d. 3go przebywał, leży w prowincyi Cuença o 20 *lieues* od Walencji, a o 35 *lieues* od Taranconu, dokąd straż przedua tój dywizji dnia 8go wkroczyła. Jeżeli Cabrera miał wistocie pod Minglanilla 10,000 ludzi, więc jest podobieństwem, że z témże wojskiem mógł się pojawić w pobliżu Madrytu, nie mając po drodze żadnej walki do stoczenia.«

Pisma francuzkie donoszą od granicy hiszpańskich, że dowództwo nad linią San Sebastianu odjęto jenerałowi Jaureguy, a oddano brygadyjerowi Leopoldowi O'Donnell.

Moniteur z dnia 19. września zawięra następujące cztery depesze telegraficzne: 1) »Bordeaux d. 15. września, godzina 6. wieczorem. (D. 18. gońcem nadesłana.) Generał dowodzący 11tą dywizją wojskową do ministra wojny. Donoszą z Lizbony pod dniem 3., że mianowani przez jenerala Saldanhę a barona Bomfim komisarze, zgodzić się nie mogli i że ten ostatni oświadczył, iż kroki nieprzyjacielskie znowu się po upływie 48. godzin rozpoczną.* — Pretendent zwrócił się przez Frias i Canietę do Cuença, dokąd pospieszył za nim jenerał Espartero, który zmusiwszy nieprzyjaciela do cofnienia się, wszedł do tego miasta d. 8go wieczorem. — 2) »Bajonna d. 17go września, godzina 11. wieczorem. Madryt d. 13go. Ambasador francuzki do ministra spraw zagranicznych. Wyrokiem z d. 11go powtórnie Madryt, z powodu zbliżania się powstańców, ogłoszono w stanie oblężenia. — Wczoraj (d. 12go) oddział z 3 do 4000 ludzi złożony, pojawił się o jedną *lieue* drogi od stolicy i tamże do 5tój godziny wieczorem zajmował stanowisko, nie czyniąc innych demonstracyj, jak tylko przez swoich tyralijerów dawszy kilka wystrzałów do tyralijerów załogi. Użyto potrzebnych

*) Jeżeli Cabrera z dywizją swoją, jak powyższa depesza donosi, stał dnia 3go pod Minglanilla, jego straż przednia mogła więc łatwo dnia 8. przybyć na linię nad Tagiem, koło Taranconu i Ocania.
(Przyp. Dost. Austr.)

*) Wiadomość ta jest już od dni czterech zwyczajną drogą (przez Angliję) wiadomą.
(Przyp. Dost. Austr.)

środków do obrony stolicy, i do zabezpieczenia spokojności, która dotąd nie była ani na chwilę przerwana. — Przybycie Espartera, który w tej chwili, na czele dywizji swojej, do Madrytu wkracza, zmusiło karlistów cofnąć się ku Aranda i wszystko znowu swoje zwyczajną przybrało postać. — 3) »Bajonna d. 18. września, pół do 10. z rana. Jenerał dowodzący 20tą dywizją wojskową do ministra wojny. Espartero, zawiadomiony d. 9. w Cuenca o połączeniu się Don Carlosa z bandami walencyjskimi (pod Cabrera) w Taranconie, wyruszył do Madrytu, gdzie stanął przedzój, niżli nieprzyjaciel, którego spodziewano się d. 11. w Fuentiduena nad Tagiem. Madryt ogłoszono w stanie oblężenia. Załoga i milicyja były d. 13. pod bronią i spokojność panowała w stolicy. — Gazeta rządowa nie zawierała żadnych wiadomości....« (Przez noc przerwano.) — 4) »Narbonna d. 18. września, godzina 6. z rana. Perpignan d. 17. wieczorem. Jenerał dowodzący 21szą dywizją wojskową do ministra wojny. Oraa, z Xerica przybywając, stanął dnia 9. wieczorem, z jeńcem swoim Buil, w Walencji, gdzie dnia 11go czoła armii oczekiwano, które pomniejszono się o cztery batalijony, zostawione Esparterze, zajmującemu dnia 8. główną kwaterę w Teruel. — Pretendent stał we Frias. Po obrotach Oray i brygady Barso, która do Torrente (na południe od Walencji) powróciła, domyślają się, że Don Carlos, miasto maszerowania do Cuenca, ku Walencji się zwrócił.*) *Messenger* pisze z Jaca pod d. 13. września: Treść najnowszych listów z Moliny i Teruel z dnia 11go tego miesiąca wzniciła największą obawę w stolicy. — 12 do 14,000 karlistów, dowodzonych przez Cabrera, Tene, Esperanza i Forcadella, od 7go t. m. stoją w La Puebla, d'Almonadiel, Hontonaya, Horcajado, na brzegach Giguelli i w wielu innych miastach wokolicy Corral d'Almagueru. Pretendent ze znacznymi siłami maszeruje także ku Sacedo-

*) Jak twierdzenie to jest bezzasadnem, okazuje się z treści powyższych depezy z Bajonny, które daleko nowszych udzielają wiadomości; przytém Espartero nie mógł żadną miarą o jednym czasie (d. 8.) mieć swoją główną kwaterę w Teruelu i do Cuenca wkroczyć, tém mniej, ileż d. 6go był z pewnością w Beteta. — Kto jest ów jeńiec Buil, tylko domyślać się można, ponieważ depeza o poprzedniczych zdarzeniach zamilcza; jeżeli sobie dobrze przypomnieć możemy, jestto pułkownik krystynistów, który zapewne stanął na czele jednego z owych ultra-rewolucyjnych powstań, jakie, jak dawniej w Katalonii i Nawarze, zdaje się, że teraz wybuchły także w Królestwie Walencji. (Porównaj umieszczony następnie list z Jaca z d. 13. września.)

(Przyp. Dost. Austr.)

nowi i zapewniają nawet, że już tam wkroczył. *) Tą razą zdaje się być rzeczą pewną, że najbliższe okolice Madrytu staną się widownią pierwszej bitwy, która zajdzie między obu wojnę prowadzącymi partjami. Przez jednę z owych dziwnych kombinacyj, jakie niekiedy zdarzają się w wojnie, hrabia Luchana znajduje się obecnie w okolicy Chillaronu i Huety, między dwoma karlistowskiemi oddziałami; przytém ta jeszcze gorsza zachodzi okoliczność, że Buerens, Carminati i Sanchez musieli się ku Walencji zwrócić, dla stawienia czoła powstaniu rewolucyjnemu, które lub wybuchło w tém mieście, lub co tylko wybuchnieniem nie zagraża. Rozkaz oddalenia szefa politycznego Visedo, oburzył wszystkie umysły; tenże wzbrania się złożyć swój urząd, przycém pospólstwo go wspiera. Jenerał Oraa stoi w 3000 ludzi w Dólniej-Aragonii. **)

O stanie rzeczy w Pamplonie, list z Saint-Jean-Pied de Port, z dnia 14go września (umieszczony także w *Messenger*) zawiera następujące szczegóły: »Nowy porządek rzeczy w Pamplonie z dniem każdym co raz się więcej ustala; wszystkie na naszej (francuzkiej) granicy położone włości i miasteczka, należące do zwierzchnictwa Pamplony, otrzymały ostre rozkazy od junty, ażeby ani pieniędzy ani żywności nie dostarczały naczelnikom wojsk, które władzy wspomnionej junty i komendanta jeneralnego Carrera nie uznały. Naczelnik rokoszanów Lopenia otrzymał dowództwo twierdzy. Onegdaj wieczorem przybył goniec z Madrytu do Pamplony i przywiózł rodzaj Filipiki nowego ministra wojny (San Miguela), który miał tę śmiałość, że juncie a nawet Carrerze samemu, za to, iż stanął na czele powstańców, śmiercią zagraża. W skutek depezy téj, władze rewolucyjne zgromadziły się w nocy i uchwałyły jednomyślnie, przyjąć walkę, do której je San Miguel wyzywa i raczej umrzeć, niżli w nowo wchodzić nklady.»

Wielka Brytania i Irlandya.

Z powodu wyborów w Tamworth omawiano nie przyszło do pojedynku między Sir Robertem Peel, a ówczasowym jego przeciwnikiem, kapitanem Townshend (od marynarki). Ostatni nie utrzymawszy się, oświadczył w miejscu wyborów, że Sir Robert postępował dwójznanie, przyrzekłszy publicznie, że przez stosunki dzie-

*) Jestto błąd zapewne, gdyż Don Carlos, jeśli się w Triancoh z Cabrera połączył, nie mógł się udać drogą przez położony na północ Sacedon.

(Przyp. Dost. Austr.)

**) Według depezy telegraficznej z Perpignan i ón miał dnia 9go wejść do Walencji. (Przyp. D. A.)

zrawne zawiśłych od niego mieszkańców nie będzie przymuszał do głosowania przeciw Townshendowi, a przecież słowa nie dotrzymał. Przez listowanie sekundantów pokazało się jednak, że podobne intryki były dziełem li agentów sir Roberta bez jego wiedzy i woli; zaniechano przeto wszelkich osobistych sporów.

Durham-Chronicle donosi o śmierci Karla rodem z Polski, mianowanego hrabią Borysławskim, który umarł w 98 roku życia.

Na odbytém w St. Laurent (w Dolnej-Kanadzie) zgromadzeniu, z powodu którego mowca izby naradcząj, Papineau, jako główny onegoż uczestnik, był od sekretarza gubernijalnego do odpowiedzialności pociągany, uchwalono między innymi następującą rezolucyję: 4) Zdradziecka polityka Archibalda hrabi Gosforda (gubernatora jeneralnego), w związku z projektowanymi przez ministrów tyrańskimi środkami i wsparta większością angielskiej izby gminnej, pozbawia osadników wszelkiej nadziei otrzymania sprawiedliwości od władz macierzystego kraju. 5) W obecnych okolicznościach przed wszystkiém potrzebną jest rzeczą, użyć środków do ocalenia źródeł, których rząd chce nas pozbawić, ażebyśmy przeto nie mogli odeprzeć zamachu, skierowanego przeciw prawom i swobodom naszym. 6) Takie artykuły, które się u nas w kraju lub nie rodzą lub nie fabrykują, do tyła tylko używanymi być powinny, o ile je ze Stanów-Zjednoczonych przekraść można. 7) Gdyby projektowane przez ministrów sprzeczne ustawom środki przyjętemi zostały, zgromadzenie ma ufnąć, że zastępcy kraju nigdy się tak dalece nie uniżą, ażeby przywłaszczenia takie usankcjonowały zezwoleniem subsydyów, pod czas gdy kraj jeszcze sprawiedliwości nie otrzymał.

Francya.

P. Cerfberr, konsul francuzki w Hajty, odjechał dnia 7go września, dla udania się na swoją posadę. Pan Emanuel las Cases towarzyszyć mu będzie. Ministryum ma szczerą chęć sprawy z Hajty ukończyć i jak slychać, ma admirałowi Mackau dać instrukcyje na przypadek, gdyby układy pana Cerfberr bez skutku spoczyły.

Slychać, że obóz pod Compiègne, mający trwać do dnia 10go października, ma być już dnia 3go, z powodu ciągłej niepogody, zwinięty. Zaraz potem 9 pułków paryzkiej załogi innymi zastąpione będą; drugi pułk pieszy pójdzie do Afryki.

Do pułkownika 62go pułku, któryto pułk, jak wiadomo, obwiniony był od marszałka Clauzela, że w odwrocie z Konstantyny zostawił trans-

port żywności i kilka furgonów zrabował, przesłał pismo minister wojny, w którym pułk z uczynionego mu zarzutu oczyszcza. Surowe dwukrotne śledztwo (w Algierze i Francyi) wykazało czczość oskarżenia. Nadto minister wojny przedłożył królowi, ażeby oficerów pułku, którzy w gazetach przeciw obwinieniom marszałka protestowali i za to przekroczenie karność od służby oddaleni byli, znowu do wojska przyjąć.

Do Tulonu przybyło wielu oficerów angielskich, którzy robili dawniejsze wyprawy w Afryce, a teraz chcą należeć także do wyprawy ku Konstantynie.

Journal des Debats donosi: »Eskadra admirała Lalanda połączyła się z eskadrą admirała Gallois i obie od dnia 3go września razem stoją na morzu koło Tunetu. — Dowiedziano się że flota turecka wysadziła wojsko na ląd w Trypolis, dla zapelnienia strat, które przez zarazę w osadzie swojej poniosła. Okręty tureckie zaraz z tamąd z powrotem do Konstantynopola odpłynęły.«

Kraków.

— Z Krakowa d. 27. września. —

Prezes i Senatorowie wolnego niepodległego i ściśle neutralnego miasta Krakowa i jego okręgu ogłaszają: Konferencyja jww. Rezydentów udzieliła Senatowi przy odezwie swęj z d. 9go t. m. i r. najwyższe postanowienie Najjaśniejszych Opiekuńczych Dworów, zaprowadzające zmiany w Artykułach VII i XI. Ustawy konstytucyjnej.

Zmiany te zasadzają się na poprawie Artykułów VII i XI. Konstytucyi. Artykuły te będą brzmienia następującego: Artykuł VII. Rząd wolnego miasta Krakowa i jego okręgu zostaje w Senacie złożonym z ośmiu członków, nazwanych Senatorami i z Prezesa. — Senat i jego Prezes sprawują władzę wykonawczą, stósownie do praw i urzędzeń obowiązujących. Artykuł XI. Senat mianuje na wszystkie posady administracyjne, oprócz tych, które konstytucyją są wyłączone, lub względem którychby inaczej było postanowionem i odwołuje podług woli urzędników przez siebie mianowanych.

Następnie Prezes i Senatorowie wolnego niepodległego i ściśle neutralnego miasta Krakowa i jego okręgu, podają do wiadomości publicznej: Konferencyja jww. Rezydentów udzieliła Senatowi przy odezwie swęj dnia 9go t. m. i roku: Postanowienie Najjaśniejszych Opiekuńczych Dworów, zawierające Artykuł dodatkowy do ustawy konstytucyjnej.

Artykuł ten dodatkowy do Konstytucyi wolnego miasta Krakowa, brzmi jak następuje: In-

stytucyje wójtów gmin, równie jak i podsędków utworzone w roku 1833 znoszą się i obowiązki powierzone dotąd tym urzędnikom, będą wykonane na przyszłość w mieście Krakowie przez Dyrekcyją policyi a w okręgu przez Kommissarzy dystryktowych. — Mianowanie i odwoływanie tych administracyjnych urzędników należeć będzie do rządu wolnego miasta. (Gaz. Kr.)

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnej.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 27. września 1837.

I tego tygodnia handel bydłem był dobry; bowiem z znacznej ilości wołów, mianowicie 2527 sztuk, które przypędzono, sprzedano przed targiem 1530 i zdaje się, że sprzedający na tym handlu zyskali. Woły, sztuk 997, które przypędzono na targowicę, były pośredniojszej jakości, a mianowicie Nr. 4, które w mniejszych partyjach po większej części rzeźnikom miast prowincjonalnych były sprzedane. Ceny dla rzeźników są jeszcze zawsze uciążliwe, z tą ciągle utyskiwania na wielką stratę.

W Wiedniu jest cetnar mięsa po 36 zr. w. w.

Na przyszły tydzień spodziewamy się także około 2500 wołów, jeżeli słońca, która teraz nastąpiła, gościńców nie popsuje.

Przypędzili: 1) Nerdza Michał, z Rudnika, 53 wołów; 2) Schaja Fichmann, z Żurawna, 195; 3) Leib Weingarten, ze Stanisławowa, 118; 4) Mateusz Żydek, z Olomuńca, 256; 5) Jau Torosiewicz, z Rindauca, 159. Małemi partyjami 216. — Summa przypędzonych 997.

Kupili:	sztuk	Cena jedn. pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Do Prośnicy st. Nro. 1.	40	245	—	—	3
— Wiszawy st. Nro. 2.	80	175	—	—	6 1/2
— Berna stado Nro. 3.	92 1/2	320	—	12 1/2	9
Małemi partyjami st. 4.					
— Wiednia st. Nro. 5.	129	330	—	15	9 1/2
Małemi partyjami .	216				

Przed targiem sprzedali: 1) Nussen Grossmann, z Żurawna, 117 wołów; 2) Wolf Horing, z Żurawna, 133; 3) Izrael Sacher,

z Chodorowa, 166; 4) Hersch Andacht, z Bukaczowic, 62; 5) Pinkus Has, z Żurawna, 96; 6) Krzysztof Swidziński, z Brzeżan, 151; 7) Gedaj Druker, z Jagielnicy, 149; 8) Hersch Tun, z Żurawna, 142; 9) Józef Romaszkan, z Kut, 163; 10) Wincenty Marmorosz, ze Stanisławowa, 161; 11) Zachariewicz, ze Stanisławowa, 190. — Razem 1530.

Kupili:	sztuk	Cena jedn. pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Do Czech stado Nro. 1.	102	345	—	15	9 1/2
— Pragi stado Nro. 2.	116	362	30	17	9 3/4
— Wiednia st. Nro. 3.	145	367	30	21	10 1/2
— Berna stado Nro. 4.	55	322	30	7	9
— dito. dito. Nr. 5.	84	350	—	12	9 1/2
— Wiednia st. Nro. 6.	133	380	—	18	10 1/2
— Wiednia i Pragi st. 7.	130	370	—	19	10
— Wiednia st. Nro. 8.	126	357	30	16	9 3/4
— dito. stado Nro. 9.	163	365	—	—	11
— dito. stado Nr. 10.	161	355	—	—	10 1/2
— dito. stado Nr. 11.	185	360	—	5	10 1/2

Pruska *Handels-Zeitung* donosi z Londynu pod d. 15. września: Licytacje dziesięciu tysięcy wuntuchów wełny z kraju Van Diemena i Nowej południowej Walii, równie jak 2500 wuntuchów rozmaitych innych gatunków, które d. 7. się zaczęły i przed dniem jutrzejszym się nie ukończą, były przez rękodzielników i innych kupców bardzo licznie odwiedzane. Szczególniej częste były oferty na wełny kolonijalne, które bardzo spieszenie za wyższą cenę od 7 do 10 procentu w porównaniu z poprzedniczemi tegorocznemi licytacyjami sprzedano; wszelako te wyższe ceny miały miejsce tylko co się dotyczyć gatunków ostatnich, z których wiele sprzedano dla targów francuzkich, zaś na cienkie i wyborne gatunki nie było kupca.

Urzędowe ceny zboża we Lwowie, umieszczone są w *Dodatku* do dzisiejszej *Gazety* naszej na stronie 1834.

TEATR POLSKI.

We Środę: *Dwaj bracia Foster*, czyli: *Osobliwsza kobieta*, obraz dramatyczny w 5 oddziałach.